

ՔԱՆՎԱՅԱԿԱՆ ԶԵՌՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՈՒԽՏԻ ՊԱՏԱՐԱԳ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

*«... Պահեստը քաղցրութեամբ և ամրացուցող
օրինութեամբ և ծաղկազարդեացող շնորհափայ-
լութեամբ զմիտու և զգայարանս անը, զսիրտը և
զխորհուրդս անը, ... հեղյով ի վերայ անը զշնորհս
ճառագայթից լուսոյ հոգոյն Սրբոյ եօթնազան
պայծառութեամբ»:*
(Ձեռնադրության Մաշտոց)

Սույն թվականի մայիսի 18-ին՝ Երևանի Սուրբ Խաչի փոնին, Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճա-
րում, ձեռամբ Գուգարաց թեմի բարեխնամ առաջնորդ Տ. Մեսրոպ եպս. Չուլջյանի, մարտի-
վեց Սուրբ և Անմահ Պապարագ, որի ընթացքում Մայր Աթոռիս հինգ միաբան սարկավազ-
ներ սրացան քահանայական ձեռնադրություն և օծում:

Համաձայն Ձեռնադրության «Մաշտոց»-ի հրահանգի, նախորդ օրը, երեկոյան ժամեր-
գության ավարտին, փեղի ունեցավ «Հոգումն ընծայութեան» կարգը:

Ձեռնադրվող հինգ սարկավազներ՝ Մարգիս սրկ. Կնյազյանը, Արմեն սրկ. Պեպրոսյանը,
Արամ սրկ. Ղևոնդյանը, Լևոն սրկ. Աղոսյանը և Հակոբ սրկ. Հովհաննիսյանը, իրենց խո-
նարությունը դրսևորելով «Նայես ի մեզ» շարականի երգեցողության ներքո, ծնրադիր,
երեք հանգրվաններով մոտեցան Սրբություն Սրբոց Իջման Սեղանին, որի առջև գահին
բազմած Սրբազան Հայրը, հոգևոր դասի, ճեմարանականների և հավաքավոր ժողովրդի
ներկայությամբ, կատարեց հավաքո քննության հանդիսավոր կարգը: Իբրև ճշմարիտ
վկայությունը Հայաստանյայց Մայր Եկեղեցու դավանանքին և ավանդությանը հավաքա-
րիմ մնալով՝ ընծայալներն ընթերցեցին Ս. Գրիգոր Տաթևացու «Հաւարոյ խոստովանու-
թիսը» ուխտելով հավաքարիմ մնալ Տերունական կենսաբեր պարգամներին և Եկեղեցու
հայրերից ավանդված կանոններին:

Նորընծաների հոգևոր պարրաստվածության մասին վկայեց խարտավիլակը՝ Հոգե-
շնորհ Տ. Արշեն աբղ. Մանուսյանը, որը հավաքացյալների անունից ձեռնադրող եպիսկոպո-
սին ասաց. «Խնդրէ ի քեւ մայրս մեր Սուրբ Եկեղեցի, զի ձեռնադրեացես սարկաւա-
զունս զոր ընծայեն քեզ յաստիճան քահանայութեան» (Մաշտոց Ձեռնադրության,
Վաղարշապատ, 1876, էջ 26):

Հաջորդ օրը, հընթացս Ս. Պապարագի, «Ձի ողորմած և մարդասէր ևս Աստուած
գոյով...» աղոթքից հետո «Այսօր Աստուածութիւն զուարճակայ...» հոգեներոգ երգե-
ցողության ներքո Սրբազան Հայրը խնկարկեց ընծայացուններին, որից հետո Հոգեշնորհ Տ.
Արշեն և Տ. Վարդան աբեղաների փոխնիփոխ աղոմոսասացությամբ սարկավազները ծըն-
կաչոք բարձրանում են Ս. Խորան և դառնում դեպի ներկա ժողովուրդը:

ՀԸՆԹԱՑՍ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ ՔԱՐՈՒՄԻՆ Է ՄԵՊՈՒՎ ՄՐԲԱՉՈՒՆԸ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԱՊՈՍՏՈՆԻԿԱՆ ԵՊԻՍԿՈՓՈՍՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԼ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Այնուհետև «Աստուածային և երկնային շնորհ» շարականի երգեցողության ներքո բարձրացնում են ձեռքերը՝ ի նշան աշխարհից հրաժարման և ի նվիրումն հոգևոր կյանքին: Ապա ծնրադիր մտքենում են Սրբազանին, որը Ձեռնադրության «Մաշտոց»-ից ընթերցելով համապարասխան հավաքածը և ձեռքը յուրաքանչյուրի գլխին դնելով՝ ասում է. «Ես զձեռս դնեմ ի վերայ սորա, և դուք ամենեքեան աղօթս արարէք, զի արժանի լիցի սա զաստիճան քահանայութեան անարար պահել առաջի սեղանոյ Տեսն Աստուծոյ», որին հաջորդում են հավաքված ժողովրդի արպասանած «Արժանի են» խոսքերը:

Այնուհետև Սրբազան Հայրը մեկ առ մեկ օձեց ընծայացուների ճակարկները, աջ և ձախ ձեռքերի ավերը՝ անվանակոչելով Սարգիս սրկ. Կնյազյանին Տ. Խաչատուր քահանա, Արմեն սրկ. Պեպրոսյանին՝ Տ. Նշան քահանա, Հակոբ սրկ. Հովհաննիսյանին՝ Տ. Գրիգոր քահանա, Արամ սրկ. Ղևոնդյանին՝ Տ. Շմավոն քահանա, և Լևոն սրկ. Աղոսյանին՝ Տ. Կիրակոս քահանա: Մեպոսի Սրբազանը նորաօձ քահանաներին փոխանցեց նաև Ս. Հաղորդության սկիզբ՝ նրանց փայով պատարագելու և Ամենակարող Տիրոջ փրկարար Մարմինն ու Արյունը բաշխելու իրավունք, որից հետո հրավիրեց նորաօձ քահանաներին՝ իրենց անդրանիկ օրհնությունը բաշխելու հավաքավոր ժողովրդին:

Այնուհետև Մեպոսի Սրբազանն օրվա խորհրդին պատշաճող քարոզ խոսեց և իր շնորհավորանքի խոսքն ուղղեց նորընծա քահանաներին՝ պատգամելով նրանց հավաքարիմ մնալ իրենց ուխտին, ունենալ անսասան հավատք և անմար պահել Ս. Գրիգոր Լուսավորչից ավանդված հավատքի մշտավառ կանթեղը:

Նույն օրը, երեկոյան ժամերգությունից առաջ, Սրբազան Հոր հանդիսապետությամբ կարարվեց «Օրհնութիւն արեղայի» կամ «Օրհնութիւն վեղարի» կարգը, և վեղար սրացան Տ. Խաչատուր և Տ. Նշան քահանաները: Սրբազան Հայրը նորընծաների գլխից հանելով ջբրոնը (թասակը)՝ այն փոխարինեց վեղարով, և ասաց. «Նանցէ Աստուած զհիւն մարդն գործովք իւրովք: Աստուած զգեցուցէ ձեզ զնոր մարդն՝ որ ռար Աստուծոյ հասարակեալ է արդարութեամբ և սրբութեամբ և ճշմարտութեամբ... կանխեալ ի սէրն Աստուծոյ հոգւով ի քուէ և ի գիշերի»:

Հանդիսավոր արարողությունն ավարտվեց «Պահպանիչ»-ով և Տերունական «Հայր մեր» աղոթքով:

ԷՂԻԿ ՈՒՐԱՐԱԿԻՐ ՆԱԿՈՐՅԱՆ
Գևորգյան հոգևոր ճեմարանի
Ե լսարանի սան